

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Голова Правління
АТ «СК «АХА Страхування»

Філіп Вотле

«03» березня 2014 р.

Додаток № 3
до Правил № 029
добровільного страхування
сільськогосподарської продукції

ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР І БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Особливі умови добровільного страхування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (надалі – Особливі умови), розроблені відповідно до Закону України “Про страхування” №85/96-ВР від 07.03.96р. зі змінами та доповненнями, та інших законодавчих і підзаконних актів України.

1.2. В цих Особливих умовах застосовані наступні терміни:

Вегетаційний період – період року, у який за метеорологічними умовами можливі ріст і розвиток рослин. У сільськогосподарській практиці це період від проростання рослин до їхнього дозрівання (збирання врожаю).

Вигодонабувач – фізична (в тому числі й фізична особа - підприємець) або юридична особа, що має заснований на законі, іншому правовому акті або договорі інтерес у збереженні застрахованого майна, може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку, і яка при укладенні договору страхування призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування.

Витрати на посів (висаджування) та вирощування – це сума витрат у грошовій, матеріальній чи нематеріальній формах, понесених у зв'язку з виконанням певного виду діяльності щодо посіву (висаджування) та вирощування.

Врожай – валовий збір рослинної продукції, отриманої в результаті вирощування певної сільськогосподарської культури зі всієї площі її посіву (посадки) в господарстві (регіоні).

Вторинна хвороба рослин – масовий розвиток захворювання рослин, яке спричиняється напівпаразитичними збудниками, що є наслідком первинного механічного пошкодження рослини градом, бурєю, зливою, низькою температурою, стоячою водою чи іншими подіями.

Дійсна вартість (страхова вартість) майна – вартість майна для цілей страхування: вартість відтворення (вартість заміщення), ринкова або інша вартість майна, визначена відповідно до умов договору страхування.

Договір страхування – письмова угода між страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування страхувальнику або іншій особі, визначеній у договорі страхування страхувальником, на користь якої укладено договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Епіфітотійний розвиток хвороб рослин – масове розповсюдження хвороб рослин, що спричиняється паразитичними збудниками, кваліфіковане Державною Станцією Захисту Рослин як «Епіфітотія».

Епіфітотійне розмноження шкідників рослин – масове розмноження шкідників рослин, кваліфіковане Державною Станцією Захисту Рослин як «Епіфітотія».

Епіфітотія – широке вибухоподібне розповсюдження заразної хвороби рослин, яке значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу і охоплює весь район, область чи державу.

Заява на страхування – документ, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання здійснити страхування у даного Страховика, а також містить основну інформацію, необхідну для укладення договору страхування.

Заява про настання страхового випадку – документ, встановленої Страховиком форми, який заповнюється Страхувальником і висловлює його бажання одержати страхове відшкодування.

Компетентні органи – державні органи та органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, які відповідно до законодавства мають право проводити розслідування причин та обставин подій, що мають ознаки страхових випадків, та висновки (рішення, постанови, роз'яснення, акти тощо) яких є необхідними для кваліфікації заявлених подій як «Страховий/не страховий випадок» (наприклад, органи Міністерства внутрішніх справ, Міністерства надзвичайних ситуацій, Міністерства охорони здоров'я, житлово-комунальні підприємства, відповідні органи інших держав тощо).

Повна загибель рослини – випадок, коли:

- у рослини відмирають підземні і наземні частини;
- крона або коренева система ушкоджуються настільки сильно, що ці насадження підлягають викорчуванню;
- ушкоджена підземна частина кореневласних і щеплених виноградних кущів при збереженні їх кореневої системи повинна бути обрізана на зворотний ріст.

Посів – стан сільськогосподарських культур, коли вони знаходяться в полі у процесі росту та розвитку.

Сільськогосподарська культура – культурна рослина, що вирощується з метою забезпечення людства продуктами харчування, виробництва сировини для окремих галузей промисловості і кормів для сільськогосподарських тварин.

Страхова сума (ліміт відповідальності) – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку.

Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми за договорами майнового страхування при настанні страхового випадку.

Страхове покриття – страхові ризики, щодо яких укладено договір страхування.

Страховий акт – документ, що складається Страховиком, який кваліфікує подію як страховий (нестраховий) випадок, та в якому зафіксований розмір завданих збитків і сума страхового відшкодування.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

Страховий платіж – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику у відповідності з договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування, і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – юридична особа, яка приймає на себе за умовами договору страхування за певну винагороду (страховий платіж) зобов'язання відшкодувати Страхувальнику збитки, які виникли в результаті настання страхових випадків, передбачених Правилами та цими Особливими умовами.

Страхувальник – юридична особа або дієздатна фізична особа (в тому числі фізична особа – підприємець), що уклала зі Страховиком договір страхування.

Страхування – це вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів фізичних осіб та юридичних осіб у разі настання певних подій (страхових випадків), визначених договором страхування або законодавством, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати фізичними особами та юридичними особами страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та доходів від розміщення коштів цих фондів.

Франшиза – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з договором страхування. Франшиза може встановлюватись як в абсолютному значенні, так і у відсотках від страхової суми та використовуватись як до загальної страхової суми, так і до страхової суми по кожному окремому предмету договору страхування, в залежності від умов договору страхування.

Франшиза безумовна – Страховик зобов'язаний відшкодувати збитки за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза умовна – Страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збитки повністю, якщо їх розмір перевищує розмір встановленої франшизи.

Хвороба рослини – процес, який протікає в рослині під впливом різних причин, — збудників хвороб, несприятливих умов середовища, виявляється в порушенні функцій (фотосинтезу, дихання, синтезу пластичних і ростових речовин, тощо), будови організму і викликає передчасну загибель рослини або ураження її окремих органів.

Терміни, що не обумовлені даними Особливими умовами, визначаються законом України «Про Страхування» та іншими законодавчими і підзаконними актами України.

Якщо значення якого-небудь терміну (найменування або поняття) не обумовлено цими Особливими умовами та не може бути визначено, виходячи з законодавства, то таке найменування або поняття використовується у своєму звичайному лексичному значенні.

1.3. АТ «СК «АХА Страхування» (надалі – Страховик) укладає договори добровільного страхування сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та/або їх врожаю без державної підтримки від перелічених у цих Особливих умовах ризиків (надалі – Договори страхування) на підставі Правил № 029 добровільного страхування сільськогосподарської продукції та цих Особливих умов.

1.4. Страхувальниками сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та/або їх врожаю можуть бути юридичні чи фізичні особи (в тому числі фізичні особи - підприємці) (надалі - Страхувальники), які є виробниками товарної сільськогосподарської продукції, незалежно від форми власності і господарювання: сільськогосподарські підприємства і господарства, учбові і дослідно-виробничі заклади, фабрики, кооперативи, фермерські, селянські господарства тощо, які розташовані на території України, а також дієздатні фізичні особи (в тому числі фізичні особи - підприємці), що мають в своєму володінні, розпорядженні, користуванні сільськогосподарські культури, багаторічні насадження та/або їх врожай, що уклали зі Страховиком договори страхування.

1.5. Сільськогосподарські культури, багаторічні насадження (надалі також – культури) та/або їх врожай (надалі разом також – майно або застраховане майно) можуть бути застраховані за договором страхування на користь третьої особи (Вигодонабувача), що має на підставі закону, іншого правового акту чи договору майновий інтерес у збереженні цього майна.

Договір страхування сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та/або їх врожаю, укладений при відсутності у Страхувальника (Вигодонабувача) інтересу в їх збереженні, є недійсним.

Страхувальник має право в будь-який момент до настання страхового випадку замінити Вигодонабувача, вказаного в договорі страхування, іншою особою, письмово повідомивши про це Страховика.

1.6. Призначення в Договорі страхування Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання покладених на нього обов'язків за цим Договором, окрім випадків, коли ці обов'язки Страхувальника добровільно, свідомо і у відповідності до законодавства виконані Вигодонабувачем.

1.7. Умови, що містяться в цих Особливих умовах, можуть бути змінені (виключені або доповнені) за письмовою згодою сторін при укладанні договору страхування або до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать закону.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом договору страхування є майнові інтереси Страхувальника (Вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням застрахованими сільськогосподарськими культурами, багаторічними насадженнями та/або їх врожаєм, які належать йому на правах власності, оренди, господарського управління, тимчасового користування та інших правах, що визначають його законний майновий інтерес.

2.2. Згідно з цими Особливими умовами можуть бути застраховані:

а) сільськогосподарські культури (озимі, ярові, зернові, зернобобові, технічні, овочеві, баштанні тощо);

б) багаторічні насадження (дерева, кущі плодово-ягідних та інших багаторічних насаджень, виноградники, розплідники тощо);

в) квіти (включаючи насіння, цибулини, бульби тощо);

г) майбутній врожай сільськогосподарських культур та/або багаторічних насаджень.

2.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, на страхування не

приймаються:

- а) врожай природних пасовищ і сіножатей;
- б) врожай сільськогосподарських культур, що висівались протягом 3-5 років, але в жодному році не давали врожаю;
- в) врожай багаторічних насаджень плодоносного віку, які протягом 5-ти років, що передують укладенню договору страхування, не давали врожаю;
- г) сільськогосподарські рослини та їхні посіви з явними ознаками враження хворобами, пошкоджені внаслідок несприятливих погодних умов, засмічені карантинними бур'янами;
- г) багаторічні насадження, що розташовані в садах з проріджуванням 70% і більше, що підлягають списанню з балансу в зв'язку з плановою реконструкцією та розкорчуванням, природним відмиранням, псуванням, що вражені хворобами.

2.4. Питання про прийняття на страхування того чи іншого предмету вирішується Страховиком в односторонньому порядку.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

3.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін договору страхування в розмірі, що не перевищує дійсної вартості застрахованого майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.2. Дійсна вартість визначається сторонами договору страхування, виходячи з витрат на висівання (висаджування) та вирощування культур, та/або з вартості врожаю, який Страхувальник або особа, на користь якої укладено договір страхування, планує отримати з цих культур.

3.2.1. Витрати на висівання (висаджування) та вирощування сільськогосподарських культур для визначення розміру страхової суми обчислюються, виходячи з планових витрат згідно з даними плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), калькуляції собівартості по кожній культурі окремо, або, виходячи з фактичних витрат згідно з відповідними бухгалтерськими документами, що надаються Страхувальником. У випадку збільшення фактичних витрат Страхувальник може збільшити страхову суму шляхом укладення додаткової угоди до договору страхування, зі сплатою відповідної частини страхової премії.

3.2.2. Вартість врожаю визначається як добуток середньої врожайності в даному господарстві (місцевості, районі) за останні три або більше роки, площі посівів культури (по врожаю багаторічних насаджень у розрахунок приймається площа плодоносного віку минулого року) та вартості метричної одиниці врожаю відповідної сільськогосподарської продукції.

3.2.2.1. Середня врожайність сільськогосподарської культури (групи культур або виду продукції) визначається як сума врожайності за останні три або більше (по окремих культурах три останні парні або непарні) роки, поділена на кількість років, упродовж яких здійснювався збір врожаю культури. При цьому, в розрахунок приймаються роки, коли врожай не був отриманий внаслідок повної загибелі.

3.2.2.2. У випадку відсутності у Страхувальника даних про врожайність культури, яку потрібно застрахувати, або, якщо Страхувальник обробляє дану культуру менше п'яти років, або, якщо протягом якогось року культура не висівалась, то враховується врожайність за останні 5 або більше років в найближчих господарствах або по району.

3.2.2.3. Середня врожайність за останні три (по окремих культурах – більше) роки визначається:

а) по культурах, що дають один вид основної продукції (зернові, масляничні тощо) – окремо по кожній культурі;

б) по культурах, що дають два-три види основної продукції (льон-довгунець, коноплі, кенаф, багаторічні й однолітні сіяні трави тощо) – окремо по кожному виду основної продукції;

в) по культурах, що дають однорідну продукцію (овочеві, баштанні культури, квіти тощо) – у залежності від порядку прийняття на страхування, – окремо по кожній культурі або в цілому по групі;

г) по культурах, що дають однорідну продукцію, але які враховуються господарством окремо (цукровий буряк фабричний і його маточники, овочеві і маточники дворічних овочевих культур, кормові коренеплоди і їх маточники тощо) – по середній врожайності за кожний рік по обох видах продукції;

г) по садах при чітко вираженій періодичності плодоносіння – по роках, що відповідає року, під врожай якого укладається договір страхування, тобто при страхуванні врожаю в парному році середня врожайність визначається за три парні роки, а при страхуванні врожаю непарного року – за три непарні років з останніх десятих.

3.3. По деяких культурах при визначенні дійсної вартості Страховиком може братись до уваги загальна врожайність, запланована врожайність або врожайність, передбачена в договорі оренди.

3.4. Страхова сума при страхуванні багаторічних насаджень визначається за кількістю рослин, виходячи з залишкової вартості кожного окремого насадження, а середня врожайність – у зазначеному вище загальному порядку.

3.5. Страхова сума встановлюється на підставі документів, що підтверджують вартість майна, або шляхом експертної оцінки. Загальна відповідальність Страховика обмежується страховою сумою стосовно всіх вимог, що виникають внаслідок будь-якого окремого страхового випадку або ряду страхових випадків, які сталися із застрахованим майном.

3.6. Якщо майно прийняте на страхування на визначену частку (відсоток) від дійсної вартості майна, то всі предмети договору страхування вважаються застрахованими у тій самій частці.

3.7. Якщо страхова сума виявиться більшою за дійсну вартість майна, прийнятого на страхування, договір страхування діє в тій частині страхової суми, що не перевищує дійсної вартості майна.

3.8. Якщо протягом строку дії договору страхування дійсна вартість майна збільшується, Страховик несе відповідальність за договором страхування пропорційно відношенню страхової суми, встановленої для такого майна в договорі страхування, до нової (збільшеної) дійсної вартості майна (якщо інше не передбачено договором страхування).

3.9. Страхова сума у зв'язку із збільшенням вартості застрахованого майна під час дії договору страхування може бути збільшена на підставі письмової заяви Страхувальника шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування, яка стає його невід'ємною частиною.

3.10. Якщо Страхувальнику (Вигодонабувачу) здійснена виплата страхового відшкодування, то страхова сума відповідно зменшується на розмір виплаченого відшкодування (якщо інше не передбачено договором страхування). Страхова сума вважається зменшеною з дня виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.11. Страхові суми (ліміт відповідальності) можуть бути встановлені по окремих застрахованих предметах договору страхування, по окремих страхових випадках, групі страхових випадків, договору страхування в цілому.

3.12. Договором страхування може бути передбачена франшиза (умовна або безумовна).

3.12.1. Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні договору страхування у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

3.12.2. Франшиза може встановлюватись окремо по кожному застрахованому предмету договору страхування, страховому випадку (ризик).

3.12.3. Вказана в договорі страхування франшиза застосовується при розрахунку суми страхового відшкодування по кожному окремому страховому випадку.

3.13. Збитками по одному страховому випадку є збитки, які мають один з одним причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 годин. Збитки, які виникають протягом 72 годин незалежно один від одного, не вважаються збитками по одному страховому випадку і розглядаються як збитки по окремих страхових випадках.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ, СТРАХОВІ ВИПАДКИ. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

4.1. Страхувим випадком є передбачена договором страхування подія, яка спричинила втрату (загибель) або пошкодження чи вторинні захворювання сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень, та/або зменшення врожаю, з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику (Вигодонабувачу).

4.2. Сільськогосподарські культури, багаторічні насадження та/або їх врожай можуть бути застраховані на випадок їхньої втрати, знищення чи пошкодження в результаті:

4.2.1. Стихійних лих (згідно з класифікацією гідрометслужби України відповідно до законодавства та з урахуванням визначень, зазначених в Додатку № 1 цих Особливих умов), вказаних в договорі страхування та підтверджених висновком гідрометслужби або Міністерства з надзвичайних ситуацій України:

- а) заморозку, ожеледі, вимерзання;
- б) граду або удару блискавки;
- в) землетрусу;
- г) лавини, земельного зсуву, земельного або земельно-водного селю;
- г') бурі, урагану, бурану;
- д) зливи, поводі, паводку;
- е) посухи або зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню;
- є) інших надзвичайних руйнуючих явищ природи, якщо це передбачено договором страхування.

Договором страхування може бути передбачено страхування в сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищевказаних стихійних лих.

4.2.2. Пожежі, в тому числі підпалу, крім лісової пожежі;

Пожежа – неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням посівів сільськогосподарських культур в результаті дії вогню (в тому числі викликаного ударом блискавки, аварією електромережі, вибухом, підпалом), що здатний самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його розведення і підтримання, а також пошкодження або знищення посівів продуктами горіння і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі.

4.2.3. Хвороб рослин (в тому числі епіфітотійного розвитку хвороб рослин та вторинних хвороб);

4.2.4. Дії шкідників рослин (в тому числі епіфітотійного розмноження шкідників рослин), диких тварин, перелітних птахів, гризунів;

4.2.5. Протиправних дій третіх осіб (розкрадання, псування врожаю, зруйнування покриттів (несучих конструкцій) теплиць, парників, оранжерей тощо);

4.2.6. Руйнування захисних споруд, припинення подачі електроенергії, тепла, води, викликаного стихійними лихами, аваріями і пожежами – при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур, які вирощуються в захищеному ґрунті;

4.2.7. Зовнішнього фізичного впливу інших випадкових, раптових та непередбачуваних подій (окрім вказаних в п.4.2.1 - 4.2.6 цих Особливих умов), якщо такі події не є виключенням із страхових випадків згідно з умовами цих Особливих умов та договору страхування.

4.3. Договір страхування може бути укладений по сукупності або у будь-якій комбінації усіх вищевказаних страхових ризиків. Застрахованими вважаються лише ті ризики, які вказані в договорі страхування.

4.4. Договором страхування може бути передбачено також:

а) відшкодування необхідних та доцільних витрат для з'ясування причин і наслідків страхового випадку;

в) відшкодування витрат Страхувальника на заходи, спрямовані на зменшення збитків при настанні страхового випадку.

Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен дотримуватися вказівок Страховика, якщо вони повідомлені Страхувальнику. Витрати на такі заходи, якщо вони були

необхідні або були зроблені для виконання вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком навіть якщо відповідні заходи виявилися безуспішними. Відшкодування витрат на заходи, спрямовані на зменшення збитків, та відшкодування збитків застрахованому майну в сумі не можуть перевищувати відповідної страхової суми (ліміту відповідальності).

4.5. Страхування розповсюджується на страхові випадки, що настали в період дії договору страхування. Якщо страховий випадок, що настав під час дії договору страхування, стався з причин, які були або почали діяти до початку дії договору страхування, страхове відшкодування підлягає виплаті лише в тому разі, коли Страхувальник не знав і не міг знати про причини, що призвели до настання страхового випадку.

4.6. Якщо інше не передбачено договором страхування, не визнаються страховими випадками події, що сталися внаслідок:

4.6.1. Впливу ядерного вибуху, радіації чи радіоактивного зараження;

4.6.2. Техногенних аварій, будь-якого забруднення або зараження навколишнього середовища;

4.6.3. Воєнних дій, а також маневрів чи інших військових заходів;

4.6.4. Громадянської війни, терористичних актів, народних хвилювань усякого роду або страйків;

4.6.5. Вилучення або знищення застрахованого майна (сільськогосподарських культур, багаторічних насаджень та/або їх врожаю) за розпорядженням цивільної чи військової влади;

4.6.6. Дій Страхувальника, його представників або працівників, що знаходилися в стані алкогольного сп'яніння, під впливом наркотичних чи токсичних речовин;

4.6.7. Не посіву озимих зернових культур внаслідок осінньої посухи;

4.6.8. Недобору врожаю при звичайних для даної місцевості природних умовах;

4.6.9. Порушення Страхувальником термінів виконання робіт з посіву, обробки, внесення мінеральних і органічних добрив (порушення строків технологічної карти), інших агротехнічних правил та вимог агротехніки;

4.6.10. Настання стихійного лиха в період року, коли за умовами даної місцевості даного року врожай культури повинен бути зібраний;

4.6.11. Невиконання Страхувальником в установлені терміни рекомендацій Страховика або уповноваженого ним експерта, правил та приписів органів пожежного нагляду, енергонагляду, інших компетентних органів (включаючи правила агротехніки, вирощування сільськогосподарських культур).

4.6.12. Хвороб, не передбачених договором страхування;

4.6.13. Вторинних хвороб рослин, якщо вони не спричинені ризиками, зазначеними у договорі страхування;

4.6.14. Хвороб, передбачених в договорі страхування, якщо наявність таких хвороб на момент укладення договору страхування підтверджена висновками спеціалізованих науково-дослідних інститутів, станцій захисту рослин, інспекцій з карантину рослин та інших організацій, що ведуть спостереження за впливом хвороб на стан посівів (насаджень);

4.6.15. Порушення Страхувальником встановлених правил зберігання вогнебезпечних і вибухонебезпечних речовин і предметів, або інших правил експлуатації, визначених для інших категорій майна.

4.7. Не є страховими такі випадки:

4.7.1. Втрата або пошкодження застрахованого майна через шахрайські дії;

4.7.2. Непрямі збитки, викликані страховим випадком, а саме: штрафні санкції, пеня, моральні збитки тощо;

4.7.3. Інші випадки, передбачені договором страхування, які не суперечать закону.

4.8. Страхування окремої групи сільськогосподарських культур або окремої культури не дає права Страхувальнику на одержання страхового відшкодування за збитки, нанесені іншій групі культур або окремії культурі, які договором страхування не передбачені.

5. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ. СТРАХОВІ ТАРИФИ

5.1. Страховий платіж встановлюється, виходячи з розміру страхової суми і страхового тарифу по відповідному ризику та предмету договору страхування.

5.2. Страховик при визначенні розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за договором страхування, застосовує розраховані ним базові страхові тарифи, що визначають страховий платіж в залежності від виду застрахованого майна, прийнятого на страхування, страхового ризику, строку страхування. Базові страхові тарифи (для строку страхування - 1 рік) наведені в Додатку № 1 до Правил.

5.3. Страховик може при визначенні розміру страхового платежу використовувати підвищувальні або понижуючі коефіцієнти до базових страхових тарифів, в залежності від умов конкретного договору страхування та факторів, що впливають на ступінь страхового ризику.

5.4. Страховий платіж сплачується одноразово або частинами в порядку, встановленому договором страхування.

6. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ, СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Для укладання договору Страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки страхового ризику. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, вказаних ним в заяві та в інших документах, наданих Страховику.

6.2. При укладанні договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ступеня страхового ризику у відношенні прийнятого на страхування майна. За вимогою Страховика, Страхувальник має надати представникові Страховика або незалежному експерту можливість огляду застрахованого майна до укладення договору страхування.

6.3. При підписанні договору страхування між Страхувальником і Страховиком повинно бути досягнуто згоди по таких істотних умовах:

- а) про предмет договору страхування;
- б) про характер подій, на випадок настання яких здійснюється страхування (страхових випадків);
- в) про розміри страхових сум;
- г) про строк дії договору страхування та територію страхування;
- ґ) про страхові тарифи, розміри страхових платежів та строки їх сплати;
- д) про порядок зміни і припинення дії договору страхування;
- е) про умови здійснення виплати страхового відшкодування, причини відмови у виплаті страхового відшкодування;
- є) про права та обов'язки сторін і відповідальність за невиконання або неналежне виконання умов договору страхування;
- ж) про інші умови за згодою сторін.

6.4. Договір страхування укладається сторонами на строк до одного року (якщо інше не передбачено договором страхування).

6.5. Договір страхування набуває чинності з моменту надходження першого страхового платежу у повному обсязі на поточний рахунок чи до каси Страховика, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.6. Дія договору страхування припиняється о 24 годині дня, що зазначений у Договорі страхування як дата закінчення його дії, а також у випадках, передбачених розділом 8 цих Особливих умов.

6.7. Договір страхування, який укладено за цими Особливими умовами, діє тільки на території посівів культур або багаторічних насаджень, що вказана у договорі страхування (території страхування).

6.8. Договір страхування повинен бути укладений у письмовій формі.

Недотримання письмової форми є підставою для визнання недійсним договору страхування.

6.9. Страхувальник повинен протягом 2 робочих днів письмово повідомити Страховика про перехід права власності на застраховане майно до іншої особи.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

7.1. Страховик має право:

7.1.1. Перевіряти стан застрахованого майна на відповідність умовам, зазначеним у заяві на страхування;

7.1.2. Перевіряти виконання Страхувальником (Вигодонабувачем) вимог даних Особливих умов та договору страхування, робити запити і отримувати від Страхувальника необхідну інформацію та документи, що стосуються застрахованого майна, як у період укладання договору страхування, так і під час його дії;

7.1.3. Направляти запити в Компетентні органи з питань, пов'язаних з розслідуванням причин і визначенням розміру заподіяного збитку;

7.1.4. Брати участь у зберіганні і рятуванні застрахованого майна, а також давати інструкції та рекомендації, спрямовані на запобігання виникнення страхових випадків або зменшення розміру збитку, що є обов'язковими для Страхувальника (Вигодонабувача);

7.1.5. Як тільки про це йому стало відомо, провести власне розслідування для з'ясування причин та розміру збитку;

7.1.6. Вимагати від Вигодонабувача виконання обов'язків за договором страхування, включаючи обов'язки, що лежать на Страхувальнику, але не виконані ним, при пред'явленні Вигодонабувачем вимоги про виплату страхового відшкодування, якщо це передбачено договором страхування;

7.1.7. При повідомленні про обставини, що спричиняють збільшення страхового ризику, внести зміни до договору страхування шляхом укладання додаткової угоди до договору страхування;

7.1.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування в порядку, передбаченому даними Особливими умовами та договором страхування;

7.1.9. Висунути (у межах фактично сплаченої суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у страховому випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки;

7.1.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до закону та цих Особливих умов;

7.1.11. Припинити дію договору страхування відповідно до цих Особливих умов і законодавства України;

7.1.12. Відмовити Страхувальнику щодо прийняття ризику на страхування без пояснення причин;

7.1.13. Достроково припинити дію договору страхування при виявленні в результаті спільного огляду, який проводиться до узгодженої в договорі страхування дати, відсутності чи недостатньої кількості сходів, недосягнення рослинами необхідної фази розвитку. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у відношенні ділянок, на яких спостерігаються несприятливі сходи чи їхня відсутність. Перелік ділянок, у відношенні яких припиняється договір страхування, вказується в Акті огляду полів, підписаному сторонами. При цьому, якщо відмова в прийнятті цих ділянок на страхування не була наслідком надання Страхувальником неправдивої інформації, яка була йому заздалегідь відома, Страховик повертає Страхувальнику 100 % страхових платежів, сплачених за страхування відповідних полів (ділянок). В інших випадках Страховик утримує не менше 20% від сплачених страхових платежів за страхування відповідних полів (ділянок).

7.2. Договором страхування можуть бути передбачені інші права Страховика.

7.3. Страховик зобов'язаний:

7.3.1. Ознайомити Страхувальника з даними Особливими умовами та Правилами;

7.3.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику;

7.3.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та в строк, передбачений даними Особливими умовами. У разі несвоєчасного здійснення виплати страхового відшкодування з вини Страховика, Страховик несе майнову відповідальність шляхом сплати Страхувальнику пені, розмір якої визначається умовами договору страхування;

7.3.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

7.3.5. За заявою Страхувальника, у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним договір страхування;

7.3.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;

7.3.7. Здійснювати інші дії, передбачені законодавством України, даними Особливими умовами та договором страхування.

7.4. Страхувальник має право:

7.4.1. Ознайомитися з цими Особливими умовами;

7.4.2. Призначати Вигодонабувачів для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

7.4.3. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в порядку та в строк, передбачений даними Особливими умовами або договором страхування;

7.4.4. У разі здійснення заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти договір страхування;

7.4.5. Збільшити за узгодженням зі Страховиком в період дії договору страхування розмір страхової суми, якщо майно було застраховане на неповну страхову вартість або його вартість зросла, шляхом оформлення додаткової угоди до договору страхування зі сплатою додаткового страхового платежу;

7.4.6. Одержати інформацію про Страховика відповідно до законодавства України;

7.4.7. У випадку втрати договору страхування (страхового полісу) в період його дії звернутись до Страховика з письмовою заявою і отримати дублікат договору (полісу). З моменту видачі дублікату втрачений екземпляр (оригінал) договору (полісу) вважається недійсним;

7.4.8. Вносити пропозиції щодо вдосконалення та розвитку страхових послуг, які надає Страховик;

7.4.9. На етапі укладання і протягом дії договору страхування отримувати від Страховика необхідні консультації, інформацію і пояснення щодо умов страхування, в тому числі в письмовій формі;

7.4.10. Припинити дію договору страхування відповідно до цих Особливих умов і законодавства України;

7.4.11. Договором страхування можуть бути передбачені інші права Страхувальника.

7.5. Страхувальник зобов'язаний:

7.5.1. Зберігати майно відповідно до вимог та правил агротехніки;

7.5.2. Своєчасно вносити страхові платежі в розмірі і порядку, передбаченими договором страхування;

7.5.3. Надати Страховику необхідну інформацію про майно, яке підлягає страхуванню, про його вартість, умови зберігання, використання, іншу інформацію про обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, а також в подальшому в період дії договору страхування надавати всі істотні дані, що можуть вплинути на зміну ступеня ризику;

7.5.4. При укладенні договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору страхування;

7.5.5. В період дії договору страхування негайно повідомляти Страховику про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику;

7.5.6. При настанні страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач)

зобов'язаний діяти згідно з умовами розділу 9 даних Особливих умов;

7.5.7. Негайно, але не пізніше ніж протягом 24 годин з моменту знайдення зниклого майна, повідомити Страховику місцезнаходження такого майна;

7.5.8. При потребі негайно, але не пізніше ніж протягом 24 годин з моменту настання страхового випадку, заявити відповідним компетентним органам (санітарно-епідеміологічній службі, державній установі протипожежної охорони, органам внутрішніх справ тощо) про настання страхового випадку;

7.5.9. Здійснювати інші дії, передбачені законодавством України, даними Особливими умовами та договором страхування;

7.5.10. Виконувати надані Страховиком рекомендації;

7.5.11. Забезпечити проведення спільно зі Страховиком огляду сільськогосподарських культур та/або багаторічних насаджень з метою перевірки наявності чи достатньої кількості сходів або досягнення рослинами необхідної фази розвитку.

7.6. Всі повідомлення, передбачені цими Особливими умовами та договором страхування, здійснюються сторонами в письмовій формі або іншим способом, що дозволяє об'єктивно зафіксувати або підтвердити факт одержання повідомлення.

8. УМОВИ ЗМІНИ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Дія договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

8.1.1. Закінчення строку дії;

8.1.2. Виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

8.1.3. Несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені договором строки;

8.1.4. Якщо після проведення спільного огляду до узгодженої в договорі страхування дати, буде виявлено відсутність чи недостатність кількості сходів або недосагнення рослинами необхідної фази розвитку. При цьому договір страхування вважається достроково припиненим у відношенні ділянок, на яких спостерігаються несприятливі сходи чи їхня відсутність. Перелік ділянок, у відношенні яких припиняється договір страхування, вказується в Акті огляду полів, підписаному сторонами.

8.1.5. Ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника - фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

8.1.6. Ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

8.1.7. Прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

8.1.8. В інших випадках, передбачених законодавством України або договором страхування.

8.2. Дію договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами договору страхування. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

8.3. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому частину страхового платежу за період, що залишився до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №1 до Правил, якщо інше не передбачено договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за договором. Якщо вимога Страхувальника щодо дострокового припинення дії договору страхування пов'язана з порушенням Страховиком умов договору, Страховик повертає Страхувальнику сплачений ним страховий платіж повністю.

8.4. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що

залишився до закінчення дії договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених згідно з Додатком №1 до Правил, якщо інше не передбачено договором страхування, та фактичних сум страхового відшкодування, які були виплачені за договором страхування.

8.5. При взаємних розрахунках сторін у разі дострокового припинення договору страхування не допускається повернення коштів готівкою, якщо страхові платежі були сплачені в безготівковій формі.

8.6. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

8.7. В разі визнання договору страхування недійсним кожна з сторін зобов'язана повернути іншій стороні все отримане по договору, якщо інші наслідки недійсності договору не передбачені законодавством України.

8.8. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку, окрім випадків, встановлених законодавством України.

8.9. Всі зміни та доповнення до договору страхування приймаються за згодою сторін у письмовій формі.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

9.1.1. негайно, але не пізніше ніж протягом 24 годин, повідомити про це в компетентні органи, які займаються встановленням причин та ліквідацією наслідків подій, передбачених розділом 4 цих Особливих умов;

9.1.2. негайно, але не пізніше ніж протягом 24 годин, у будь-який спосіб повідомити Страховика та протягом двох робочих днів після настання страхового випадку, надати Страховику Заяву про настання страхового випадку. Так само, як на Страхувальнику, обов'язок негайного повідомлення про настання страхового випадку лежить і на Вигодонабувачеві. Якщо з поважних причин Страхувальник не мав змоги надати Заяву про настання страхового випадку, у вказаний строк, цей строк може бути збільшений за згодою Страховика;

9.1.3. Вжити всіх доступних заходів для врятування застрахованого майна, усунення причин страхового випадку, забезпечити охорону застрахованого майна, виконати всі інструкції, отримані від Страховика;

9.1.4. При проведенні робіт згідно з п. 9.1.3 цих Особливих умов забезпечити збереження стану предметів, які можуть служити речовим доказом тих або інших причин настання страхового випадку;

9.1.5. Забезпечити представнику Страховика можливість огляду місця події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, огляду застрахованого майна для з'ясування причин та розмірів збитку, а також забезпечити участь представника Страховика в будь-яких комісіях, що створюються для встановлення причин і визначення розміру збитку;

9.1.6. Надати всі необхідні документи згідно з розділом 10 цих Особливих умов;

9.1.7. Сповістити Страховика про всі випадки одержання компенсації заподіяного збитку;

9.1.8. Надати всі документи, необхідні Страховику для висунення позову до осіб, винних у настанні страхового випадку, з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

9.2. Договором страхування можуть бути передбачені інші дії Страхувальника у разі настання страхового випадку, що не суперечать закону.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКУ

10.1. При настанні страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) в строк не пізніше 2-х днів із дня його настання має направити Страховику письмову заяву, встановленої Страховиком форми, із зазначенням дати і обставин настання страхового випадку, найбільш важливих даних про факт і причини загибелі посівів, тривалості й

інтенсивності страхового випадку, характеру ушкодження рослин, результатів попереднього обстеження стану посівів, площі, на якій культура ушкоджена чи загинула, площі, наміченої до пересівання чи підсіву культури, інших суттєвих обставин.

10.1.1. В якості дати страхового випадку може бути зазначений конкретний день або період, якщо подія триває більше ніж один день (наприклад, для стихійного лиха).

10.2. До Заяви Страхувальника про настання страхового випадку додаються договір страхування і такі документи:

а) **у разі стихійних лих** – висновки органів гідрометеорологічної служби, управління аграрної політики, управління меліорації, науково-дослідних інститутів, станцій захисту рослин, інспекцій з карантину рослин і інших організацій, що ведуть спостереження за впливом природних умов, шкідників і хвороб рослин на стан посівів (насаджень), акти (висновки) спеціальних експертних комісій, органів виконавчої влади, інші документи щодо настання події і оцінки розміру збитку;

б) **у разі хвороб рослин, дій шкідників рослин, диких тварин, перелітних птахів, гризунів** – висновки спеціальних комісій Міністерства аграрної політики України, науково-дослідних інститутів, станцій захисту рослин, інспекцій з карантину рослин і інших організацій, що ведуть спостереження за впливом природних умов, шкідників і хвороб рослин на стан посівів (насаджень), інші документи щодо настання події і оцінки розміру збитку;

в) **у разі пожежі** – висновки компетентних органів (пожежних, правоохоронних тощо), спеціальних експертних комісій (включаючи комісії місцевих органів виконавчої влади, спеціалізованих комісій міністерств України тощо), які здійснювали експертизу причин, наслідків події, яка сталася, і визначення (підтвердження) розміру збитку, інші документи щодо настання події і оцінки розміру збитку;

г) **у разі протиправних дій третіх осіб** – акти, висновки компетентних органів (внутрішніх справ, прокуратури тощо), спеціальних експертних комісій (включаючи комісії місцевих органів виконавчої влади, спеціалізованих комісій міністерств України тощо), які здійснювали експертизу наслідків події, яка сталася, і визначення (підтвердження) розміру збитку, інші документи щодо настання події і оцінки розміру збитку;

ґ) **у разі руйнування захисних споруджень, припинення подачі електроенергії, тепла, води, викликаного стихійними лихами, аваріями і пожежами** (при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур, вирощуваного в захищеному ґрунті) – висновки компетентних органів (пожежних, правоохоронних, аварійно-технічних тощо), спеціальних експертних комісій (включаючи комісії місцевих органів виконавчої влади, спеціалізованих комісій міністерств України тощо), що здійснювали експертизу причин, наслідків події, яка сталася, і визначення (підтвердження) розміру збитку, інші документи щодо настання події і оцінки розміру збитку;

д) **інші документи**, що характеризують причини й обставини настання події, яка має ознаки страхового випадку, розмір збитку та перелік фактично виконаних робіт та суму витрат, понесених на момент страхової події щодо посіву (насадження) та вирощування загиблої культури (довідки, рахунки, висновки незалежних експертів, обґрунтування суми заподіяного збитку).

е) **для визначення необхідних і доцільних витрат Страхувальника з метою з'ясування причин і наслідків події, що сталася, рятування застрахованого майна і зменшення заподіяного збитку** – документи, що свідчать про витрати, зроблені Страхувальником під час з'ясування всіх обставин настання події, рахунки про оплату послуг експертів, залучених до оцінки заподіяного об'єкту страхування збитку, акти (висновки) спеціальних і експертних комісій, інші документи (включаючи рахунки, квитанції, фактури, накладні, інші платіжні документи), які свідчать про витрати Страхувальника під час здійснення ним дій відповідно до цього підпункту.

10.3. Страховик має право в залежності від страхового випадку запросити інші документи або відомості, які необхідні для з'ясування обставин настання страхового випадку та визначення розміру збитку.

11. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

11.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком в строк, що не перевищує 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту отримання письмової Заяви про настання страхового випадку, та інших документів згідно з розділом 10 цих Особливих умов, та оформляється Страховим актом за встановленою Страховиком формою.

11.2. Якщо випадок визнано страховим, страхове відшкодування виплачується протягом 10 (десяти) робочих днів з дня підписання Страхового акту, якщо інше не передбачено договором страхування.

11.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування, якщо:

11.3.1. В нього є мотивовані сумніви в правомірності вимог на одержання страхового відшкодування - до отримання роз'яснень компетентних органів, але не більше ніж на три місяці з дня одержання Заяви про настання страхового випадку;

11.3.2. Розмір збитку протягом встановленого в договорі страхування строку визначити неможливо – до визначення розміру збитку, але не більше ніж на три місяці з дня одержання Заяви про настання страхового випадку;

11.3.3. Почато кримінальне провадження щодо настання страхового випадку і ведеться розслідування обставин, що призвели до настання страхового випадку - до закінчення досудового розслідування або судового провадження, але не більше ніж на 6 місяців;

11.3.4. В інших випадках, зазначених в договорі страхування, однак не більше, ніж на 6 (шість) місяців з дати отримання від Страхувальника усіх документів, необхідних для виплати страхового відшкодування.

11.4. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування, Страховик письмово повідомляє про це Страхувальника з обґрунтуванням причин відмови у строк, не більший ніж 10 (десять) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

11.5. Договором страхування можуть бути передбачені інші строки, умови та порядок прийняття рішення про виплату, відмову або відстрочення прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

12. ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ТА ПОРЯДОК ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страхове відшкодування виплачується Страховиком згідно з договором страхування на підставі Заяви Страхувальника (Вигодонабувача) на виплату страхового відшкодування, і Страхового акту.

12.2. Страхове відшкодування сплачується Страхувальнику (Вигодонабувачу) тільки після того, як повністю будуть встановлені причини та розмір збитків. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику усі необхідні документи, що підтверджують причини та розмір збитків, перелік яких наведено в розділі 10 цих Особливих умов. Ненадання таких документів дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування як в цілому, так і в частині збитку, не підтвердженій такими документами.

12.3. Розмір збитків визначається Страховиком або уповноваженою ним особою згідно з умовами договору страхування шляхом проведення експертизи і складання Кошторису збитків. Кожна із сторін має право на проведення незалежної експертизи. Незалежна експертиза проводиться за рахунок сторони, яка вимагала її проведення. Якщо незалежна експертиза визнала випадок нестраховим, витрати на її проведення несе Страхувальник.

12.4. За згодою сторін страхове відшкодування може бути виплачене Страхувальнику (Вигодонабувачу) або перераховане на рахунок, вказаний Страхувальником (Вигодонабувачем) в Заяві про настання страхового випадку, згідно з належним чином оформленими документами, наданими спеціалізованими підприємствами.

12.5. Розмір страхового відшкодування дорівнює розміру (сумі) заподіяних внаслідок страхового випадку матеріальних збитків, визначених згідно з п.12.3 цих Особливих умов, за вирахуванням встановленої договором страхування франшизи та сум, отриманих Страхувальником (Вигодонабувачем) у відшкодування збитків від інших осіб, але не більше розміру страхової суми (ліміту відповідальності).

12.6. Витрати з метою зменшення збитків (п. 4.4 цих Особливих умов) відшкодовуються в порядку та в межах, зазначених у договорі страхування.

12.7. У разі, коли страхова сума на момент укладання договору страхування становила певну частку дійсної вартості предмету договору страхування (тобто страхова сума менша дійсної вартості предмету договору страхування):

12.7.1. Відшкодуванню підлягає така ж частка від визначених згідно з п.12.3 цих Особливих умов збитків, якщо інше не передбачено договором страхування (*пропорційна система відповідальності*). При цьому франшиза вираховується після застосування вказаної умови пропорційності до визначених згідно з п.12.3 цих Особливих умов збитків. Відповідність страхової суми і дійсної вартості встановлюється по кожній узгодженій в договорі страхування позиції (одиноці, групі майна);

12.7.2. Договором страхування може бути передбачено відшкодування збитків у повному обсязі (без урахування п.12.7.1 цих Особливих умов), але не більше розміру страхової суми (*система відповідальності по першому ризику*).

12.8. Страхувальник або Вигодонабувач зобов'язані повернути Страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або даними Особливими умовами цілком або частково позбавляє Страхувальника або Вигодонабувача права на страхове відшкодування.

12.9. Якщо на момент настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) мав договори страхування майна по аналогічних ризиках із декількома страховиками, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати розміру завданого збитку. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розмірові страхової суми за укладеним ним договором страхування.

12.10. Якщо страховий платіж сплачується частинами, то із суми страхового відшкодування Страховик має право утримати несплачену частину страхового платежу.

12.11. Якщо виплата страхового відшкодування не здійснена у визначений строк з провини Страховика, останній сплачує особі, якій повинно бути виплачене відшкодування, неустойку (штраф, пеню) в розмірі, який вказано в договорі страхування або законі.

12.12. Страхове відшкодування виплачується в тій валюті, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законодавством України.

12.13. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування (якщо інше не передбачено договором страхування). Наступні виплати страхового відшкодування проводяться з урахуванням зменшення страхової суми. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія договору страхування припиняється з моменту виплати, якщо інше не передбачено договором страхування.

12.14. У випадку зникнення майна з причин, вказаних в п. 4.2.5 цих Особливих умов, страхове відшкодування виплачується тільки за умови укладення між Страховиком і Страхувальником угоди, відповідно до якої Страхувальник зобов'язується, у разі, якщо майно, яке зникло, буде знайдено, передати права власності на нього Страховику.

12.15. Якщо майно, яке зникло, було знайдено до виплати страхового відшкодування, то воно залишається у власності Страхувальника, а розрахунок страхового відшкодування здійснюється з урахуванням цих обставин. Строки всіх етапів виплати відшкодування відраховуються від дати знаходження майна, як строку останніх суттєвих подій, які стали відомі сторонам.

12.16. Якщо майно, яке зникло, було знайдено після виплати страхового відшкодування, то сторони, за взаємною згодою можуть скасувати раніше укладену угоду, передбачену п.12.14 цих Особливих умов. В разі залишення знайденого майна у Страхувальника, Страховик здійснює перерахунок страхового відшкодування.

Страховальник зобов'язаний протягом десяти робочих днів повернути Страховику різницю між раніше виплаченим відшкодуванням та відшкодуванням за новими розрахунками.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страховальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страховальника або особи, на користь якої укладено договір страхування, встановлюється відповідно до законодавства України;

13.1.2. Вчинення Страховальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

13.1.3. Подання Страховальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку;

13.1.4. Отримання Страховальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні;

13.1.5. Несвоєчасне повідомлення Страховальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

13.1.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.2. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, що не суперечать закону, зокрема:

13.2.1. Відмова Страховальником (Вигодонабувачем) від свого права вимоги до особи, відповідальної за збитки, що відшкодовуються Страховиком за умовами договору страхування, або якщо здійснення цього права стало неможливим з вини Страховальника (Вигодонабувача).

13.2.2. Не повідомлення Страховика про зміни обставин, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, протягом 5 (п'яти) робочих днів з дня настання таких змін;

13.2.3. Порушення Страховальником встановлених строків збирання вирощеного урожаю, за винятком випадків його повної загибелі;

13.2.4. Порушення Страховальником агротехнічних норм вирощування сільськогосподарських культур, правил пожежної безпеки або умов страхування, передбачених договором страхування чи цими Особливими умовами, що спричинило виникнення збитків;

13.2.5. Невжиття Страховальником заходів по врятуванню застрахованих сільськогосподарських культур під час і після страхового випадку, забезпеченню збереження його залишків і запобіганню їх подальшого пошкодження.

13.3. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страховальнику письмово з обґрунтуванням причин відмови не пізніше 10 робочих днів з дня складання Страхового акту.

13.4. Відмова Страховика здійснити виплату страхового відшкодування може бути оскаржена Страховальником (Вигодонабувачем) у судовому порядку.

14. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

14.1. Спори, пов'язані зі страхуванням за умовами цих Особливих умов, вирішуються в порядку, передбаченому законодавством України.

14.2. Позов по вимогах, які витікають із договору страхування, може бути пред'явлений Страховику в строк, передбачений законодавством України.

15. ОСОБЛИВІ УМОВИ

15.1. Питання, що залишилися поза межами цих Особливих умов, регулюються законом.

15.2. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні виплат страхового відшкодування, зазначені у цих Особливих умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», повинні бути передбачені договором страхування.

«Добровільного страхування сільськогосподарських
культур і багаторічних насаджень»

**ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
КУЛЬТУР І БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ ВІД СТИХІЙНИХ ЛИХ**

1. Визначення ризиків, вказаних в п.4.2.1 цих Особливих умов.

• **Буря, ураган, буран** – сильний тривалий вітер (рух повітряних мас), вище 9-ти балів за шкалою Бофорта і швидкістю понад 20 м/с, з дощем, снігом або без них, що викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур, вилягання рослин, незворотне виривання та/або ламання стебел.

• **Вимерзання** – загибель або пошкодження посівів, як правило озимих сільськогосподарських культур внаслідок впливу низьких температур на ґрунті протягом більше 3 днів, на глибині залягання вузла кущення, що дорівнюють або є нижчими кристалічної межі для цієї с/г культури у відповідному регіоні у період до початку травня.

• **Град** – вид атмосферних опадів, що являють собою льодяні утворення розміром від дрібної горошини до крупного яйця, які випадають влітку, як правило із зливовим дощем або під час грози і викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур в результаті безпосередньої механічної дії на надземні органи рослини, а також зменшення врожаю сільськогосподарської культури і вторинні захворювання сільськогосподарських культур.

• **Заморозок** – зниження температури нижче 0⁰С на поверхні ґрунту і рослин, що спостерігається у вегетаційний період при позитивних середньодобових температурах повітря, яке викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок появи в пошкодженій рослині одного або більше симптомів, таких як: внутрішньоклітинні кристали льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель), загибель репродуктивних органів і зневоднення або «висмоктування зерна».

• **Земельний зсув** – зміщення великих мас ґрунту, що викликає пошкодження чи загибель рослин в результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур.

• **Земельний або земельно-водний селя** – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів в горах і передгір'ях, викликає загибель рослин в результаті механічного впливу на надземні органи рослин, шляхом їх виривання, вимивання чи замулювання або робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур.

• **Землетрус** – коливання земної кори, зумовлене природними геофізичними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні, що робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур і, як наслідок, зниження чи втрату їх врожаю.

• **Зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню** – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи природних явищ (землетрусів, зсувів і т.п.) або протиправних дій третіх осіб, що робить неможливим проведення зрошення, що призводить до пошкодження або загибелі рослин в результаті нестачі вологи.

• **Лавина** – сніжний обвал, що викликає пошкодження чи загибель рослин в результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або робить неможливим виконання технологічних операцій з вирощування сільськогосподарських культур.

• **Ожеледь** – шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають

загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин.

- **Злива, поводь, паводок** – надлишок вологи (рясні опади або інтенсивне танення снігу), що викликає застоювання води на полях і, як наслідок, загибель рослин в результаті порушення газообміну, що також призводить до втрати або повної загибелі врожаю внаслідок неможливості проведення збиральних робіт. Фітопатогенний вплив надлишкової вологості на рослини полягає у тому, що на тих ділянках, де довгий час зберігається волога, починають виникати захворювання, такі як кореневі та стеблові гнилі, що призводять до значного зниження врожайності.

- **Посуха** – загибель та пошкодження рослин внаслідок тривалого дефіциту опадів при підвищеному температурному режимі у теплий період року, внаслідок чого вичерпуються запаси вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації. Складаються несприятливі умови для вегетації рослин, врожай с/г культур різко знижується або гине. При цьому розрізняють атмосферну або повітряну посуху, коли опадів випадає недостатньо, утримуються високі температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30%), та ґрунтову посуху, коли відбувається висушування ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин.

Критерії посухи – зниження відносної вологості повітря вдень до 30% і менше протягом 10 днів і більше, зниження запасів продуктивної вологи орного шару ґрунту до 10 мм і менше у період сівби озимини і ярини; зниження запасів продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту до 30% і менше НПВ (найменшої польової вологості) в інші періоди вегетації.

- **Удар блискавки** – спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає запалення, пошкодження або повне знищення посівів сільськогосподарських культур.

2. Застереження щодо ризиків «Буря, ураган, буран».

Якщо вказану силу вітру неможливо визначити для певної місцевості (території страхування), то відповідність даних природних явищ умовам визначень вказаних ризиків вважається встановленою, якщо Страхувальник доведе, що рух повітряних мас (вітер) в певній місцевості (території страхування) спричинив збиток застрахованому майну, або, якщо збиток міг бути спричинений виключно бурею, ураганом, бураном.

Всього прошито, проінформовано та
свідчено печаткою

20190901 архівувати

Голова Правління АТ «СК «АХА Страхування»

[Signature] *Філіп Ворле*

СТРОВАНО	
<i>Труда Кіровоградської області</i>	
<i>П. Ворле</i>	
Термін заст. №:	2214066
<i>[Signature]</i>	15.03.2011